

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 08, 2017

Nummer 8, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens,
ECLI:CE:ECHR:2017:0321JUD000068612](#) 21-03-2017

Bujak v. Polen

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens,
ECLI:CE:ECHR:2017:0314JUD000950512](#) 14-03-2017

Barysheva v. Oekraïne

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens,
ECLI:CE:ECHR:2017:0307JUD006805913](#) 07-03-2017

V.K. Rusland

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:494](#) 24-03-2017

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:2063](#) 14-03-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:1012](#) 14-03-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:892](#) 06-03-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1676](#) 28-02-2017

UMCG/X

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1122](#) 26-01-2017

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1627](#) 16-03-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1595](#) 14-03-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:1114](#) 14-03-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:1113](#) 14-03-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:1357](#) 13-03-2017

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:1574](#) 08-03-2017

X/Y c.s.

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:1091](#) 07-03-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:2061](#) 07-03-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1740](#) 02-03-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:951](#) 14-02-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:42](#) 04-01-2017

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:958](#) 09-03-2017

Antillen

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2017:194](#) 01-03-2017

Tuchtcolleges

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle,](#)

[ECLI:NL:TGZRZWO:2017:48](#) 24-02-2017

X/Y

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle,](#)

[ECLI:NL:TGZRZWO:2017:46](#) 24-02-2017

X/Y

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle,](#)

[ECLI:NL:TGZRZWO:2017:47](#) 24-02-2017

X/Y

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 07-03-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 08-03-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

Omvang buitengerechtelijke kosten; wat is redelijk?

mr. I.K. Verhoeks

RECHTSPRAAK

Asbest, mesothelioom, verjaring. De Hoge Raad bevestigt de gezichtspuntencatalogus uit het arrest Van Hese/De Schelde en overweegt dat het Nederlandse verjaringsrecht op dit punt niet in strijd is met artikel 6 EVRM, ook niet na het arrest Moor/Zwitserland.

In HR 24 maart 2017 (ECLI:NL:HR:2017:494) gaat het om een 'typische asbestzaak'. Een asbestslachtoffer was tussen 1953 en 1969 werkzaam VNS (een rechtsvoorganger van Maersk). In augustus 2010 is bij hem de diagnose maligne mesothelioom gesteld, en bij brief van 17 september 2010 heeft hij Maersk aansprakelijk gesteld voor zijn materiële en immateriële schade. Het IAS heeft in september 2010 het 'Rapport inzake arbeidshistorisch onderzoek en blootstelling asbest' opgesteld, waarin zich een verklaring bevindt dat hij als tweede stuurman regelmatig naar Zuid-Afrika is gevaren en tijdens die reizen is blootgesteld aan asbest, dat in jutezakken werd vervoerd. Op 7 oktober 2010 is hij aan de gevolgen van mesothelioom overleden.

De kantonrechter heeft het beroep op verjaring gehonoreerd en de vorderingen afgewezen. Het hof heeft het vonnis van de kantonrechter bekrachtigd. De Hoge Raad bevestigt de gezichtspuntencatalogus uit het arrest *Van Hese/De Schelde* en overweegt dat het Nederlandse verjaringsrecht op dit punt niet in strijd is met artikel 6 EVRM, ook niet na het arrest *Moor/Zwitserland* (EHRM, gepubliceerd in NJ 2016/88):

'Het arrest van het EHRM (...) geeft geen aanleiding die beperking van het recht op toegang tot de rechter niet langer met art. 6 lid 1 EVRM verenigbaar te achten. In dat arrest heeft het EHRM (in de rov. 71 en 72) allereerst de maatstaven uit het arrest *Stubbings c.s./Verenigd Koninkrijk* gehanteerd. Mede aan de hand van die maatstaven heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 28 april 2000 geoordeeld dat het hier gaat om een beperking die met art. 6 lid 1 EVRM verenigbaar is (zie hiervoor in 3.3.5). Aan de maatstaven uit het arrest *Stubbings c.s./Verenigd Koninkrijk* heeft het EHRM in zijn arrest in de zaak *Howald Moor c.s./Zwitserland* toegevoegd (in rov. 73, onder verwijzing naar EHRM 17 september 2013, nr. 59601/09, EHRC 2013/256, Eşim/Turkije, rov. 25) dat de benadeelde in gevallen van letsel- en overlijdensschade waarin de verjaringstermijn loopt vanaf de gebeurtenis waardoor de schade

is veroorzaakt, toegang tot de rechter dient te hebben op het moment waarop hij daadwerkelijk in staat is te bepalen dat hij schade lijdt. Die toegang tot de rechter is (...) voor mesotheliomslachtoffers voldoende gewaarborgd doordat zij ook na het verstrijken van de verjaringstermijn van dertig jaar een rechtsvordering kunnen instellen en de rechtsgevolgen van een eventueel beroep op verjaring door de aangesproken partij, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, kunnen afweren met een beroep op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid.'

Lezenswaardig is de conclusie van A-G Hartlief, die onder meer een suggestie doet ten aanzien van de (structuur van de) gezichtspuntencatalogus.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:494

Zaaknummer: 15/05837

Rechters: C.A. Streefkerk, G. Snijders, G. de Groot, C.E. du Perron en M.J. Kroeze

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Bujak v. Polen

Ontoereikende zorg in de gevangenis voor een gevangene met ernstige neurologische en orthopedische problemen als gevolg van een auto-ongeval, schending van artikel 3 EVRM.

Bujak heeft als gevolg van een auto-ongeval ernstige neurologische en orthopedische problemen. In 2010 is hij gearresteerd en in hechtenis geplaatst vanwege de ernst van de misdrijven waarvan hij verdacht werd en het risico dat hij zou vluchten. Bujak is in 2011 vrijgelaten, omdat hij geopereerd moest worden. De strafrechtelijke procedure loopt nog.

Vanaf de aanvang van zijn gevangenisstraf heeft Bujak meerdere malen artsen bezocht. Hem werden een hard matras, krukken en een rolstoel voorgeschreven. Hij stelt echter dat hij het matras nooit heeft ontvangen en dat de rolstoel onveilig is in het gebruik. Daarnaast stelt hij dat de ontoereikendheid van de medische zorg tijdens zijn gevangenisstraf ertoe heeft geleid dat zijn gezondheid ernstig is verslechterd en dat hij, terwijl hij zich erg schaamde voor zijn letsel, geholpen moest worden door andere gevangenen. Het EHRM oordeelt dat een schending van artikel 3 EHRM heeft plaatsgevonden, doordat de medische zorg die Bujak in de gevangenis heeft gekregen ontoereikend was en hij in een positie is gebracht waarin hij afhankelijk was van zijn celgenoten, hetgeen zijn waardigheid heeft ondermijnd.

Het EHRM veroordeelt de staat van Polen tot betaling van € 5.000 aan immateriële schadevergoeding en € 3.430 aan proceskosten. *De tekst is afkomstig uit het persbericht* [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\"itemid\":\[\"003-5661754-7173919\"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\)

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 21-03-2017

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2017:0321JUD000068612

Zaaknummer: 686/12

Rechters: G. Yudkivska, V.A. De Gaetano, A. Sajó, K. Wojtyczek, E. Küris, G. Kucsko-Stadlmayer en M. Bošnjak

Wetsartikelen: 3 EVRM

RECHTSPRAAK

Barysheva v. Oekraïne

Mishandeling door politie, schending van artikel 3 EVRM, immateriële schadevergoeding van € 7.500.

Barysheva stelt dat zij in 2009 op twee verschillende momenten slachtoffer is geworden van mishandelingen door de politie in Oekraïne. Barysheva is in 2009 tweemaal vervolgd wegens het dealen van drugs. Zij stelt dat zij is mishandeld door de politie in het kader van beide procedures. Ten aanzien van de eerste procedure stelt zij dat zij is gearresteerd in een café in januari 2009, waarna zij is geslagen en bedreigd op het politiebureau, zodat zij zou bekennen. Zij heeft geen medische hulp gezocht na haar vrijlating en hetgeen door haar was gesteld omtrent de mishandeling kon niet worden bewezen. Er heeft dan ook geen vervolging plaatsgevonden. Ten aanzien van de tweede procedure stelt Barysheva dat vier politieagenten op 25 juni 2009 haar huis zijn binnengedrongen, waarna zij op het hoofd is geslagen met een pistool en vervolgens is meegenomen naar het politiebureau, waar zij is bedreigd en geslagen. Zij stelt pas te zijn vrijgelaten, nadat zij bekend had. Zij is de volgende dag naar het ziekenhuis gegaan. Daar zijn een hersenschudding en enkele kneuzingen geconstateerd. Kort daarna heeft zij melding gemaakt van het letsel dat zij had opgelopen. In de strafrechtelijke procedure die daarop volgde, kon niet worden vastgesteld wie verantwoordelijk was voor het letsel dat Barysheva had bekomen of de omstandigheden waaronder zij dit letsel had bekomen. Bovendien werd het mogelijk geacht dat het letsel door Barysheva zelf was toegebracht. Er is dan ook afgezien van verdere vervolging.

In de onderhavige procedure stelt Barysheva dat zij is mishandeld door de politie en dat naar aanleiding van haar aangifte geen zorgvuldig onderzoek is verricht. Het EHRM oordeelt dat ten aanzien van de tweede door Barysheva gestelde mishandeling geen zorgvuldig onderzoek is verricht naar de aangifte van Barysheva. Ten eerste zijn geen omstandigheden bekend die rechtvaardigen dat het onderzoek twee jaar lang heeft geduurd. Daarnaast is een groep politieagenten vervolgd waarvan de naam onbekend was, terwijl de namen van de vier agenten al bij aanvang van de procedure bekend waren. Ten aanzien van het letsel van Barysheva oordeelt het EHRM dat geen duidelijk antwoord is gegeven op de vraag hoe Barysheva het letsel heeft bekomen. Tevens is de mogelijkheid dat het letsel is toegebracht

door de politie niet weerlegd. Het EHRM concludeert dat een schending van artikel 3 EVRM heeft plaatsgevonden ten aanzien van de tweede door Barysheva gestelde mishandeling en het hierop volgende onderzoek en veroordeelt de staat van Oekraïne tot betaling van € 7.500 aan immateriële schadevergoeding.

De tekst is afkomstig uit het persbericht [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\"itemid\":\[\"003-5655589-7164000\"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\)

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2017:0314JUD000950512

Zaaknummer: 9505/12

Rechters: V.A. De Gaetano, G. Yudkivska, A. Sajó, N. Tsotsoria, K. Wojtyczek, J. Motoc en G. Kucsko-Stadlmayer

Advocaten: Y.V. Zayikina en I. Lishchyna

Wetsartikelen: 3 EVRM

RECHTSPRAAK

X/Y c.s.

Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade zzp'er na val van ladder (art. 7:658 lid 4 BW). Schending zorgplicht.

Feiten

Bedrijf Y is een bedrijf dat werkt in de zonnepanelenbranche. De heer X, zzp'er, heeft in opdracht van bedrijf Y op 30 maart 2015 installatiewerkzaamheden verricht aan en op een woning. Bij het afdalen via een vouwladder van het platte garagedak naar de begane grond is X ten val gekomen. Hij heeft daarbij ernstig letsel opgelopen, waaronder hersenletsel en blindheid van het rechteroog. Kern van het geschil is of bedrijf Y op grond van artikel 7:658 lid 4 BW aansprakelijk is voor de schade van X voortvloeiend uit het ongeval van 30 maart 2015.

Oordeel

Toepasselijkheid artikel 7:658 lid 4 BW

De werkzaamheden die X moest verrichten hebben plaatsgevonden in de uitoefening van het bedrijf van bedrijf Y. Voorts oordeelt de kantonrechter dat X voor de zorg van zijn veiligheid, in ieder geval mede, afhankelijk was van bedrijf Y als degene die het werk heeft aangenomen en die hem betaalt voor de verrichte werkzaamheden. Uit het voorgaande volgt dat voldaan is aan de twee criteria voor toepasselijkheid van artikel 7:658 lid 4 BW.

Schending van de zorgplicht?

Nu vaststaat dat X schade heeft geleden in de uitvoering van zijn werkzaamheden voor bedrijf Y, is bedrijf Y uit dien hoofde jegens X aansprakelijk voor de als gevolg van dat ongeval geleden schade, tenzij bedrijf Y aantoont dat zij heeft voldaan aan de op haar rustende zorgplicht of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van X. Dat sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid is gesteld noch gebleken. Met betrekking tot de vraag of bedrijf Y heeft voldaan aan haar zorgplicht overweegt de kantonrechter het volgende. Bij werk op hoogten bestaat steeds het gevaar dat een werknemer valt, met vaak ernstig letsel en soms de dood tot gevolg. Bedrijf Y onderkent dit

gevaar ook, zo blijkt uit de risico-inventarisatie en -evaluatie voor de installateurs van bedrijf Y. Ook vermeldt dit document dat bij risicoverhogende omstandigheden en in ieder geval vanaf een werkhoogte boven de 2,5 meter structurele maatregelen moeten worden genomen om valgevaar te voorkomen. Op grond van de stukken en de afgelegde verklaringen tijdens het voorlopig getuigenverhoor acht de kantonrechter het aannemelijk dat er van struikelen, zich verstappen of verlies van evenwicht geen sprake was en dat het aan X overkomen arbeidsongeval te wijten is aan het inknikken van de vouwladder vermoedelijk doordat deze niet op de juiste wijze was geplaatst (door X of Y zelf). Vast staat dat bedrijf Y ten tijde van het ongeval haar onderaannemers niet verplichtte om per werkadres een aparte risico-inventarisatie te maken, terwijl die verplichting na het ongeval van X wel is gesteld. Verder is gesteld noch gebleken dat overigens door bedrijf Y is onderzocht of structurele maatregelen getroffen moesten worden om valgevaar te voorkomen nu het betreffende garagedak een hoogte van 2,73 meter had. Nu het voorzienbare risico van valgevaar als gevolg van het werken op hoogte zich heeft gerealiseerd, moet geoordeeld worden dat bedrijf Y ten tijde van het ongeval niet de maatregelen heeft genomen die redelijkerwijs nodig waren om te voorkomen dat X in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade leed. Bedrijf Y heeft dan ook niet voldaan aan de op haar rustende zorgplicht.

Conclusie

Al het bovenstaande leidt tot de conclusie dat bedrijf Y aansprakelijk is voor de gevolgen van het aan X op 30 maart 2015 overkomen arbeidsongeval.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 08-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:1574

Zaaknummer: 5136060 CV EXPL 16-4421

Rechters: J.L. Sierkstra

Advocaten: J.G. Keizer en L.K. de Haan

Wetsartikelen: 7:658 BW

RECHTSPRAAK

V.K. Rusland

Mishandeling door docenten kleuterschool, onvoldoende effectief onderzoek verricht naar aanleiding van aangifte, schending van artikel 3 EVRM.

De zaak heeft betrekking op de mishandeling van een vierjarig jongetje door enkele docenten van de openbare kleuterschool waar hij naartoe ging, als gevolg waarvan hij een neurologische afwijking heeft ontwikkeld. De ouders van het jongetje begonnen enkele maanden nadat hij voor het eerst naar de kleuterschool was gegaan, te merken dat hij zenuwachtig gedrag vertoonde en niet naar de kleuterschool wilde. Toen hij op een dag door zijn moeder werd opgehaald van de kleuterschool merkte zij op dat hij spiertrekkingen vertoonde bij zijn ogen en dat hij een blauwe plek had op zijn linkerslaap. Een docent vertelde dat een ander kind een ooginfectie had en dat alle kinderen preventieve oogdruppels (antibiotica) hadden gekregen. Kort daarna kreeg het jongetje last van tics bij zijn mond en oog. Het jongetje is onderzocht door een oogarts en een neuroloog. Bij hem werd geen ooginfectie, maar wel een neurologische afwijking geconstateerd, die veelal een psychische oorzaak heeft. Na dit incident heeft de moeder van het jongetje hem laten overplaatsen naar een andere kleuterschool. Toen het jongetje hoorde dat hij naar een andere kleuterschool zou gaan, heeft hij zijn ouders verteld dat hij door twee docenten is mishandeld. Hij was meerdere keren opgesloten in het toilet en er was hem verteld dat hij zou worden opgegeten door ratten. Ook moest hij meerdere malen in de lobby van de kleuterschool in zijn ondergoed staan met zijn armen omhoog en is zijn mond een keer dichtgeplakt.

Het EHRM concludeert dat het jongetje door de docenten is mishandeld. Naar Russisch recht is de staat aansprakelijk voor de gedragingen van de docenten van de openbare kleuterschool. Het EHRM concludeert dat een schending van artikel 3 EHRM heeft plaatsgevonden. Ook ten aanzien van het onderzoek naar aanleiding van de aangifte van mishandeling heeft naar het oordeel van het EHRM een schending van artikel 3 EHRM plaatsgevonden. De periode tussen de aangifte en het starten van een strafrechtelijk onderzoek is te lang geweest. Als gevolg daarvan is de betrouwbaarheid van de verklaring van het jongetje ondermijnd. Daarnaast zijn de ouders van het jongetje niet voldoende op de hoogte gehouden van enkele belangrijke

procedurele beslissingen. Het EHRM veroordeelt de staat van Rusland tot betaling van € 3.000 aan materiële schadevergoeding, € 25.000 aan immateriële schadevergoeding en € 8.000 aan proceskosten.

De tekst is afkomstig uit het persbericht [http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\"itemid\":\[\"003-5647762-7151530\"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{\)

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2017:0307JUD006805913

Zaaknummer: 68059/13

Rechters: H. Jäderblom, B. Lubarda, L. López Guerra, H. Keller, D. Dedov, P. Pastor Vilanova en A. Poláčeková

Advocaten: E. Shadrina, O. Sadovskaya en G. Matyushkin

Wetsartikelen: 3 EVRM

RECHTSPRAAK

UMCG/X

In deze zaak gaat het om de medische aansprakelijkheid bij de operatie tot herstel van een aangeboren deformerende afwijking aan het oor van geïntimeerde. De vraag is of er bij deze operatie lege artis is gehandeld. Het ziekenhuis heeft niet aan zijn verzwaarde motiveringsplicht voldaan. Het hof acht de stelling van geïntimeerde dat de plastisch chirurgen van het ziekenhuis niet lege artis hebben gehandeld voorshands bewezen en stelt het ziekenhuis in de gelegenheid tegenbewijs te leveren.

De onderhavige procedure in hoger beroep ziet op de geneeskundige behandeling van een man met een aangeboren deformerende afwijking aan het linker oor. Hij is hiervoor onder behandeling gekomen in het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). De man is vervolgens op 16 augustus 2005 geopereerd: de linker oorschelp is geconstrueerd met lichaamseigen materiaal, te weten kraakbeen en weefsel. Op 15 januari 2007 is de man voor een tweede keer geopereerd. Beide operaties hebben een teleurstellend resultaat gehad.

Op 2 februari 2009 is de man opnieuw aan het linker oor geopereerd in het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU).

De man is een procedure begonnen. In eerste aanleg heeft de rechtbank voor recht verklaard dat het UMCG aansprakelijk is voor de schade die is ontstaan als gevolg van de oorreconstructie links in het UMCG en heeft het UMCG veroordeeld tot betaling van de door de man geleden schade als nader op te maken bij staat. Het UMCG is van dit vonnis in hoger beroep gekomen.

Bij tussenarrest van 22 maart 2016 (GZR 2016-0147) heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden het UMCG in de gelegenheid gesteld om bij akte het medisch dossier van de man (dossier UMCU), alsmede een verklaring van dr. A, de arts die de man na de laatste operatie in het UMCG heeft gezien en hem vervolgens heeft doorverwezen naar het UMCU voor een second opinion, in het geding te brengen en desgewenst van een toelichting te voorzien. Het

UMCG heeft dit vervolgens gedaan. Uit hetgeen dr. A heeft verklaard en in het medisch dossier terug te lezen is, heeft het hof vervolgens kunnen opmaken dat de operaties aan het oor bedoeld waren om de ontbrekende linker oorschelp te construeren uit lichaamseigen materiaal en dat de operaties daarom, hoewel medisch geïndiceerd, mede een cosmetisch doel hadden, namelijk een aangeboren deformerende afwijking herstellen. Het is het hof voorts duidelijk geworden dat dat doel niet is bereikt. Een en ander volgt ook uit nieuw overgelegde stukken, te weten brieven van een prof. dr. X. Dat betekent nog niet dat daarmee is gegeven dat niet lege artis is gehandeld en evenmin dat het nu op de weg van het UMCG ligt om te stellen en te bewijzen dat het niet bereiken van het beoogde resultaat niet het gevolg is van het niet lege artis handelen, zo gaat het hof verder. Omdat het UMCG echter niet heeft voldaan aan de op hem rustende verzwaarde motiveringsplicht (zie het eerdere tussenarrest), neemt het hof wel als voorshands bewezen aan dat de plastisch chirurgen van het UMCG niet lege artis hebben gehandeld ten aanzien van de wijze waarop de operaties aan het linkeroor van de man zijn uitgevoerd (vgl. HR 15 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ1083). Het UMCG zal in de gelegenheid worden gesteld tegenbewijs te leveren, waarvoor de zaak opnieuw naar de rol is verwezen.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1676

Zaaknummer: 200.111.788/01

Wetsartikelen: 6:74 BW en 7:453 BW

RECHTSPRAAK

X/Y

In deze zaak gaat het om een klacht tegen een arts-assistent (in opleiding) naar aanleiding van het gebruik van een verkeerde mal bij de bestraling van klaagster. Het gebruik van de verkeerde mal was (onder meer) het gevolg van het niet naleven van het desbetreffende protocol. De aangeklaagde arts werkte onder supervisie van een radiotherapeut, die eveneens is aangeklaagd. Zowel zijn supervisor als de aangeklaagde arts treft in dezen geen tuchtrechtelijk verwijt.

Bij klaagster werd in juni 2013 een tumor in haar rechterborst geconstateerd. Zij werd hiervoor behandeld met chemotherapie en er werd een borstbesparende operatie en een heroperatie uitgevoerd. Het vervolgbeleid bestond uit locoregionale radiotherapie (bestraling) – met extra boost op het gebied waar de tumor had gezeten – en aanvullende hormoontherapie. Voor de bestraling werd klaagster doorgestuurd naar een andere instelling. Verweerder werkt(e) als arts-assistent in opleiding bij die instelling. De afdeling radiotherapie van deze instelling werkt op twee verschillende locaties. Op een van deze locaties, te weten 'K.', werd klaagster gezien door verweerder. Hij was ten tijde van het klachtwaardig handelen aan het einde van het derde jaar van de vijfjarige opleiding tot radiotherapeut en werkte onder supervisie van een radiotherapeut. Tegen deze supervisor is ook een tuchtklacht ingediend (vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:47).

Ter bepaling van het te bestralen gebied is een CT-scan gemaakt en op basis van de CT-scan is door H. en verweerder een elektronenmal voor het te bestralen 'boostveld' aangevraagd. Deze procedure verloopt als volgt. De voorbereidingen voor het maken van een mal vinden plaats op locatie F. van de instelling. De aldaar gemaakte tekening wordt per koerier naar de 'mouldroom' op locatie K. gestuurd. Na fabricage en afkoeling van de mal noteert de technicus de achternaam van de betreffende patiënt – in dit geval klaagster – met een stift op de mal. Dat is bij gehuwde patiënten alleen de gehuwde naam. De mal wordt vervolgens gecontroleerd en, wanneer als juist beoordeeld, verzonden. In dit geval is de mal verzonden naar locatie F. – de andere locatie van de instelling – conform hetgeen abusievelijk verkeerd op het

overdrachtsformulier was aangegeven.

Aanvankelijk wordt op locatie F. niet opgemerkt dat klaagster niet op locatie F., maar op locatie K. bestraald zou worden. Omdat bij het bestralingsapparaat in K. geen mal aanwezig was, heeft een – tot op heden onbekend gebleven – medewerker een andere mal met een daarop doorgestreepte naam en de naam van klaagster gecontroleerd en gebruikt. Met deze mal is klaagster in totaal twaalf keer bestraald.

Nadat een ongebruikte mal is gevonden, wordt duidelijk dat klaagster met de verkeerde mal is behandeld. Vanaf dat moment wordt de juiste mal gebruikt. Het incident wordt gemeld bij verweerder en zijn supervisor. Deze twee hebben het afdelingshoofd ingelicht (over wie ook is geklaagd; vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:47). Verweerder en zijn supervisor hebben vervolgens een verslag van het incident gemaakt en dit verslag naar klaagster gezonden.

De gegevens van klaagster zijn door verweerder – in overleg met diens supervisor – direct na het ontdekken van de fout naar een klinisch fysicus gestuurd voor de berekening van de dosisconsequenties. Vier dagen na het bekend worden van de uitslag van het onderzoek van de klinisch fysicus is klaagster in een reguliere afspraak op de hoogte gebracht van de verwisseling van de mal en de gevolgen daarvan. De verwisseling had voor wat betreft de stralingsdosis geen nadelige consequenties. Gekozen is voor bespreking tijdens een reguliere afspraak, om klaagster niet onnodig ongerust te maken. Zekerheidshalve is de stralingsdosis – in overleg met klaagster – later wel gecompenseerd.

Klaagster had direct van de fout op de hoogte gesteld willen worden. Klaagster heeft een klacht bij de klachtencommissie ingediend en het incident bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg ('IGZ') gemeld.

Verweerder en zijn supervisor hebben, als zijnde de betrokken artsen, een rapport opgesteld over de gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden, de oorzaak van de gemaakte fout en hebben in het rapport een zestal verbeteringen voorgesteld. Alle verbetermaatregelen zijn geïmplementeerd en opgevolgd.

Omdat controle van de mal destijds aan 'de groep laboranten' was toebedeeld maar niet individueel herleidbaar was wie welke mal heeft gecontroleerd, is niet komen vast te staan wie de foute mal van de naam van klaagster heeft voorzien en wie deze ten onrechte als juist heeft beoordeeld bij de controle en heeft gebruikt/laten gebruiken. De betrokkene, die de mal die ten onrechte is gebruikt niet had vernietigd, waardoor deze in omloop is gebleven, is ontslagen maar om andere redenen dan deze gemaakte fout. De instelling heeft civielrechtelijke aansprakelijkheid erkend.

Klaagster verwijt verweerder in deze tuchtrechtprocedure onzorgvuldig en onprofessioneel handelen waardoor klaagster verkeerd is bestraald en gezond weefsel kapot is en de rechterborst verminkt is geraakt. Daarbij verwijt zij verweerder het niet correct en te laat informeren en het feit dat hij niet transparant communiceert.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat, hoezeer er op zijn afdeling een fout is gemaakt door het gebruik van de onjuiste mal, hij niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. Verweerder voert daartoe aan dat de protocollen, zoals deze golden ten tijde van de behandeling van klaagster, voldeden aan de JCI (Joint Commission International) accreditatie en aan de normen die in Nederlandse ziekenhuizen gebruikelijk waren. Na het ontdekken van de fout is gelijk een rapportage gemaakt en een zestal verbeterpunten geformuleerd en geïmplementeerd. Verweerder wijst er daarbij op dat de fout deels heeft kunnen gebeuren doordat is afgeweken van het protocol en dat ondanks een goed functionerend controlemechaniek de fout niet is opgemerkt. Dit laatste kan verweerder ook niet worden aangerekend. Met betrekking tot het niet correct/te laat informeren c.q. het niet transparant zijn, stelt verweerder dat in overleg met zijn supervisor is besloten de gemaakte fout pas uit te leggen wanneer ook duidelijk zou zijn of de fout consequenties zou hebben en zo ja, welke. Verweerder meende dat dit beter was dan klaagster direct te informeren en haar – juist vanwege haar medische voorgeschiedenis – mogelijk onnodig ongerust te maken.

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) overweegt dat verweerder onder supervisie een bestralingsplan voor de behandeling van klaagster heeft opgesteld. Dit plan voldeed aan de desbetreffende behandelrichtlijnen.

Voorts overweegt het RTG dat de klacht van klaagster in dit geval (ook) zo moet worden begrepen dat zij ook heeft bedoeld dat de protocollen, die inmiddels zijn aangepast, ten tijde van het gebruik van de onjuiste mal niet voldeden. Volgens het RTG heeft in dit verband te gelden dat de enkele omstandigheid dat de destijds geldende protocollen niet als onvoldoende beoordeeld zijn door JCI of een eigen wetenschappelijke vereniging, niet betekent dat om die reden geoordeeld dient te worden dat de protocollen voldoen aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen. Het RTG oordeelt dat zulks hier aan de orde is: het protocol voldeed, ten tijde van de behandeling van klaagster, niet aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen. Er was geen waarborg in opgenomen voor voldoende identificeerbaarheid van de te gebruiken mallen. Het protocol schoot aldus tekort, welk tekortschieten van invloed kon en kan zijn op de individuele gezondheidszorg. Het RTG heeft het hoofd van de afdeling daarvoor in tuchtrechtelijke zin verantwoordelijk gehouden.

De supervisor – radiotherapeut – is in een afzonderlijke tuchtrechtelijke uitspraak van het RTG medeverantwoordelijk gehouden voor de organisatie en de kwaliteit van de geleverde

zorg en de gehanteerde protocollen, maar in die uitspraak is wel ook geoordeeld dat die verantwoordelijkheid in dat geval niet kon leiden tot een tuchtrechtelijk verwijt. De supervisor was niet de primair verantwoordelijke en ook was gebleken dat de supervisor niet eerder signalen had gekregen dat het protocol onvoldoende was op grond waarvan actie wel geboden zou zijn. De supervisor mocht daarom vertrouwen op het afdelingshoofd. Dat heeft des te meer te gelden voor verweerder, zijnde een arts-assistent in opleiding. Het RTG merkt ook hier op dat de gemaakte fout niet (uitsluitend) het gevolg is van het ontbreken van meerdere identificatiegegevens, maar mede van handelen in strijd met de bestaande protocollen.

Wat betreft de schade die door de (verkeerde) bestralingen is veroorzaakt overweegt het RTG dat bij de tuchtrechtelijke beoordeling van beroepsmatig handelen de gevolgen van dat handelen buiten beschouwing dienen te blijven. Wat betreft het informeren van klaagster overweegt het RTG dat ter zitting is gebleken dat de kern van dit klachtenonderdeel is dat niet vooraf is gezegd dat klaagster beter iemand mee kon nemen naar de afspraak en dat verweerder haar alleen naar huis heeft laten gaan. Het RTG oordeelt dat de keuze van verweerder achteraf gezien niet de juiste was, maar acht deze wel verdedigbaar. Verweerder wilde klaagster niet ongerust maken. Deze keuze kan hem daarom niet tuchtrechtelijk worden verweten. Ten slotte kan verweerder ook niet worden verweten dat uit onderzoek niet is gebleken welke laborant de fout heeft gemaakt. Het RTG concludeert dat verweerder niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld en wijst de klacht af.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 24-02-2017

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2017:48

Zaaknummer: 308/2015

Advocaten: D.M.S. Gribling

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

X/Y

In deze zaak gaat het om een klacht tegen een radiotherapeut naar aanleiding van het gebruik van een verkeerde mal bij de bestraling van klaagster. Het gebruik van de verkeerde mal was (onder meer) het gevolg van het niet naleven van het desbetreffende protocol. De aangeklaagde arts was staflid en heeft daarom, naast het (eveneens aangeklaagde) afdelingshoofd, een medeverantwoordelijkheid voor de organisatie en de kwaliteit van de geleverde zorg en de gehanteerde protocollen. In dit geval leidt die medeverantwoordelijkheid volgens het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg evenwel niet tot een tuchtrechtelijk verwijt van verweerder omdat hij, anders dan het afdelingshoofd, niet de primair verantwoordelijke was en hij geen signalen had gekregen dat het protocol niet (meer) voldeed.

Bij klaagster werd in juni 2013 een tumor in haar rechterborst geconstateerd. Zij werd hiervoor behandeld met chemotherapie en er werd een borstbesparende operatie en een heroperatie uitgevoerd. Het vervolgbeleid bestond uit locoregionale radiotherapie (bestraling) – met extra boost op het gebied waar de tumor had gezeten – en aanvullende hormoontherapie. Voor de bestraling werd klaagster doorgestuurd naar een andere instelling. Verweerder werkt als radiotherapeut bij die instelling. De afdeling radiotherapie van deze instelling werkt op twee verschillende locaties. Op een van deze locaties, te weten 'K.', werd klaagster gezien door arts-assistent H. Deze arts-assistent werkte onder supervisie van verweerder. Tegen deze arts-assistent is ook een tuchtklacht ingediend (vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:48).

Ter bepaling van het te bestralen gebied is een CT-scan gemaakt en op basis van de CT-scan is door de arts-assistent en verweerder een elektronenmal voor het te bestralen 'boostveld' aangevraagd. Deze procedure verloopt als volgt. De voorbereidingen voor het maken van een mal vinden plaats op locatie F. van de instelling. De aldaar gemaakte tekening wordt per koerier naar de 'mouldroom' op locatie K. gestuurd. Na fabricage en afkoeling van de mal

noteert de technicus de achternaam van de betreffende patiënt – in dit geval klagster – met een stift op de mal. Dat is bij gehuwde patiënten alleen de gehuwde naam. De mal wordt vervolgens gecontroleerd en, wanneer als juist beoordeeld, verzonden. In dit geval is de mal verzonden naar locatie F. – de andere locatie van de instelling – conform hetgeen abusievelijk verkeerd op het overdrachtsformulier was aangegeven.

Aanvankelijk wordt op locatie F. niet opgemerkt dat klagster niet op locatie F., maar op locatie K. bestraald zou worden. Omdat bij het bestralingsapparaat in K. geen mal aanwezig was, heeft een – tot op heden onbekend gebleven – medewerker een andere mal met een daarop doorgestreepte naam en de naam van klagster gecontroleerd en gebruikt. Met deze mal is klagster in totaal twaalf keer bestraald.

Nadat een ongebruikte mal is gevonden, wordt duidelijk dat klagster met de verkeerde mal is behandeld. Vanaf dat moment wordt de juiste mal gebruikt. Het incident wordt gemeld bij H. en verweerder. Deze twee hebben het afdelingshoofd ingelicht (over wie ook is geklaagd; vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:46). Verweerder en H. hebben vervolgens een verslag van het incident gemaakt en dit verslag naar klagster gezonden.

De gegevens van klagster zijn door de arts-assistent in overleg met verweerder naar een klinisch fysicus gestuurd voor de berekening van de dosisconsequenties. Vier dagen na het bekend worden van de uitslag van het onderzoek van de klinisch fysicus is klagster in een reguliere afspraak op de hoogte gebracht van de verwisseling van de mal en de gevolgen daarvan. De verwisseling had voor wat betreft de stralingsdosis geen nadelige consequenties. Gekozen is voor bespreking van de fout tijdens een reguliere afspraak, om klagster niet onnodig ongerust te maken. Zekerheidshalve is de stralingsdosis – in overleg met klagster – later wel gecompenseerd.

Klagster had direct van de fout op de hoogte gesteld willen worden. Klagster heeft naast een klacht bij het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) een klacht bij de klachtencommissie ingediend en het incident bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg ('IGZ') gemeld.

Verweerder en de arts-assistent hebben, als zijnde de betrokken artsen, een rapport opgesteld over de gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden, de oorzaak van de gemaakte fout en zij hebben in het rapport een zestal verbeteringen voorgesteld. Alle verbetermaatregelen zijn geïmplementeerd en opgevolgd.

Omdat controle van de mal destijds aan 'de groep laboranten' was toebedeeld maar niet individueel herleidbaar was wie welke mal heeft gecontroleerd, is niet komen vast te staan wie de foute mal van de naam van klagster heeft voorzien en wie deze ten onrechte als juist heeft

beoordeeld bij de controle en heeft gebruikt/laten gebruiken.

De betrokkene, die de mal die ten onrechte heeft gebruikt en niet had vernietigd, waardoor deze in omloop is gebleven, is ontslagen maar om andere redenen dan deze gemaakte fout. De instelling heeft civielrechtelijke aansprakelijkheid erkend.

Klaagster verwijt verweerder in deze tuchtprocedure onzorgvuldig en onprofessioneel handelen door niet de protocollen te hanteren die van toepassing zijn. Daarbij verwijt zij verweerder het gebruik van de verkeerde mal en het niet transparant zijn over de veroorzaker van de fout.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat, hoezeer er op zijn afdeling een fout is gemaakt door het gebruik van de onjuiste mal, hij niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. Verweerder voert daartoe aan dat de protocollen, zoals deze golden ten tijde van de behandeling van klagster, voldeden aan de JCI-accreditatie (Joint Commission International) en aan de normen die in Nederlandse ziekenhuizen gebruikelijk waren. Na het ontdekken van de fout is gelijk een rapportage gemaakt en een zestal verbeterpunten geformuleerd en geïmplementeerd. Verweerder wijst er daarbij op dat de fout deels heeft kunnen gebeuren omdat is afgeweken van het protocol en dat ondanks een goed functionerend controlemechaniek de fout niet is opgemerkt. Dit laatste kan verweerder ook niet worden aangerekend.

Het RTG overweegt bij de beoordeling van de klachten ten eerste dat de klacht van klagster zo moet worden begrepen dat zij ook heeft bedoeld dat de protocollen, die inmiddels zijn aangepast, ten tijde van het gebruik van de onjuiste mal niet voldeden. Volgens het RTG heeft in dit verband voorts te gelden dat de enkele omstandigheid dat de destijds geldende protocollen niet als onvoldoende beoordeeld zijn door JCI of een eigen wetenschappelijke vereniging, niet betekent dat om die reden geoordeeld dient te worden dat de protocollen voldoen aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen. Het RTG oordeelt dat zulks hier aan de orde is: het protocol voldeed, ten tijde van de behandeling van klagster, niet aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen. Er was geen waarborg in opgenomen voor voldoende identificeerbaarheid van de te gebruiken mallen. Het protocol schoot aldus tekort, welk tekortschieten van invloed kon en kan zijn op de individuele gezondheidszorg.

Verweerder is als staflid aan de afdeling verbonden en heeft, aldus het RTG, naast de verantwoordelijk van het (eveneens aangeklaagde) afdelingshoofd, een medeverantwoordelijkheid voor de organisatie en de kwaliteit van de geleverde zorg en de gehanteerde protocollen. In dit geval leidt die medeverantwoordelijkheid volgens het RTG evenwel niet tot een tuchtrechtelijk verwijt van verweerder omdat hij, anders dan het

afdelingshoofd, niet de primair verantwoordelijke is en niet is gebleken dat verweerder eerder signalen had gekregen dat het vigerende protocol onvoldoende was op grond waarvan actie door hem wel geboden was. Verweerder mocht wat dat betreft daarom vertrouwen op het afdelingshoofd. Het RTG merkt daarbij op dat de gemaakte fout niet (uitsluitend) het gevolg is van het ontbreken van meerdere identificatiegegevens, maar mede van handelen in strijd met de bestaande protocollen.

Het tweede klachtenonderdeel ziet op de verantwoordelijkheid van verweerder voor de gemaakte fout(en) door de radiotherapeutisch laborante(n). Het RTG overweegt in dit verband dat verweerder als radiotherapeut in beginsel verantwoordelijk is voor zijn hulppersoneel. Het is de taak van verweerder om zich te vergewissen van de deskundigheid van zijn hulppersoneel en om zo nodig instructies te geven om een goede kwaliteit van zorg te waarborgen. In het onderhavige geval zijn er echter onvoldoende aanknopingspunten om verweerder in tuchtrechtelijke zin op dit punt een verwijt te maken. Gesteld noch gebleken is dat het hulppersoneel niet op zijn taak was berekend en/of niet goed functioneerde. De fout is, het is hierboven beschreven, in hoofdzaak veroorzaakt door een aaneenschakeling van fouten die in afwijking van de bestaande protocollen zijn gemaakt. Dat deze protocollen ten onrechte niet zijn gevolgd kan aan verweerder, op basis van de ter beschikking staande informatie, niet worden verweten.

De conclusie van het RTG is dat verweerder niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. De klacht wordt afgewezen.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 24-02-2017

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2017:47

Zaaknummer: 307/2015

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

X/Y

Klaagster is met gebruik van een verkeerde mal bestraald. In deze zaak wordt een radiotherapeut (verweerder) het gebruik verweten van een protocol dat niet voldeed aan de daaraan te stellen eisen. Verweerder was niet bij de behandeling van klaagster betrokken, maar was wel afdelingshoofd van de afdeling radiotherapie. Er vindt een toets aan de tweede tuchtnorm plaats. De klacht is gegrond, verweerder krijgt een waarschuwing.

Verweerder is radiotherapeut en afdelingshoofd van de afdeling radiotherapie van de hierna te noemen instelling. Bij klaagster werd in juni 2013 een tumor in haar rechterborst geconstateerd. Zij werd hiervoor behandeld met chemotherapie en er werd een borstbesparende operatie en een heroperatie uitgevoerd. Het vervolgbeleid bestond uit locoregionale radiotherapie (bestraling) – met extra boost op het gebied waar de tumor had gezeten – en aanvullende hormoontherapie. Voor de radiotherapie werd klaagster verwezen naar de instelling waar verweerder werkt. De afdeling radiotherapie van deze instelling werkt op twee locaties. Op een van deze locaties, te weten K., vond het eerste consult van klaagster plaats, bij een eveneens aangeklaagde arts-assistent in opleiding (vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:48), hierna te noemen 'H'. Zijn supervisor, 'G.', is eveneens aangeklaagd (vgl. ECLI:NL:TGZRZWO:2017:47).

Ter bepaling van het te bestralen gebied is een CT-scan gemaakt en op basis van de CT-scan is door H. en G. een elektronenmal voor het te bestralen 'boostveld' aangevraagd.

Deze procedure verloopt als volgt. De voorbereidingen voor het maken van een mal vinden plaats op locatie F. van de instelling. De aldaar gemaakte tekening wordt per koerier naar de 'mouldroom' op locatie K. gestuurd. Na fabricage en afkoeling van de mal noteert de technicus de achternaam van de betreffende patiënt – in dit geval klaagster – met een stift op de mal. Dat is bij gehuwde patiënten alleen de gehuwde naam. De mal wordt vervolgens gecontroleerd en, wanneer als juist beoordeeld, verzonden. In dit geval is de mal na de controle verzonden naar locatie F. – de andere locatie van de instelling – conform hetgeen abusievelijk verkeerd

op het overdrachtsformulier was aangegeven.

In het geldende protocol is geen controle opgenomen of de bestraling van de patiënt gepland is op de locatie waar de mal volgens het (in dit geval verkeerd ingevulde) overdrachtsformulier naartoe gestuurd moet worden. Dat geldt evenmin voor een controle bij aankomst op de locatie waar de mal uiteindelijk wordt ontvangen.

Op locatie F. wordt aanvankelijk niet opgemerkt dat klagster niet op locatie F, maar op locatie K. bestraald zou worden. Het destijds geldende protocol vereiste een controle op de vorm van de mal door middel van een zogenoemde elektronenplot, voorafgaand aan de bestraling. Omdat bij het bestralingsapparaat in K. geen mal aanwezig was, heeft een – tot op heden onbekend gebleven – medewerker evenwel een andere mal gezocht. Uiteindelijk is een mal met een daarop doorgestreepte naam en de naam van klagster gecontroleerd aan de hand van de tekening voornoemd en gebruikt. Met deze mal is klagster in totaal twaalf keer bestraald.

Nadat een ongebruikte mal is gevonden, wordt duidelijk dat klagster met de verkeerde mal is behandeld. Vanaf dat moment wordt de juiste mal gebruikt. Het incident wordt gemeld bij H. en G. Deze twee hebben verweerder ingelicht, een verslag van het incident gemaakt en dit verslag naar klagster gezonden. De gegevens van klagster zijn ook naar een klinisch fysicus gestuurd voor de berekening van de dosisconsequenties. Vier dagen na het bekend worden van de uitslag van het onderzoek is klagster in een reguliere afspraak op de hoogte gebracht van de verwisseling. Ook is haar toen gemeld dat het gebruik van de foute mal geen nadelige consequenties heeft gehad.

Klagster heeft hierop een vervolggesprek gewenst. Dit heeft ook plaatsgevonden. Zekerheidshalve is vervolgens de overdosis bij de latere bestraling gecompenseerd.

Klagster heeft aangegeven dat zij direct op de hoogte gesteld had willen worden (in plaats van vier dagen later). Zij heeft een klacht bij de klachtencommissie van de instelling ingediend en het incident ook bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg ('IGZ') gemeld.

De betrokken artsen H. en G. hebben een rapport opgesteld waarin zij de gebeurtenissen hebben beschreven, de oorzaak van de gemaakte fout hebben geanalyseerd en hebben vermeld welke procedurele verbeteringen zijn getroffen. Hierop zijn verschillende verbetermaatregelen voorgesteld, welke vervolgens zijn geïmplementeerd en opgevolgd. De instelling heeft civielrechtelijke aansprakelijkheid erkend.

Klagster verwijt verweerder in deze tuchtprocedure het niet naleven van de protocollen en daardoor nalatigheid en onprofessioneel handelen van zijn medewerkers. Daarbij verwijt zij hem (i) dat hij weigert antwoord te geven op de vraag hoe dit heeft kunnen gebeuren, (ii) dat

hij weigert antwoord te geven op de vragen die gesteld zijn tijdens het gesprek en (iii) dat hij weigert de – beweerdelijk gedane – toezegging van de voorzitter van de raad van bestuur van de instelling om de misvormde borst van klaagster te herstellen, na te komen.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat, hoezeer er op zijn afdeling een fout is gemaakt door het gebruik van de onjuiste mal, hij niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. Verweerder voert daartoe aan dat de protocollen zoals golden ten tijde van de behandeling van klaagster de gebruikelijke visitaties ondergaan, voldoen aan de JCI-accreditatie (Joint Commission International) en aan de normen die in Nederlandse ziekenhuizen gebruikelijk waren. Verweerder heeft na de gemaakte analyse van de oorzaak van de gebeurtenissen direct verschillende maatregelen genomen om ieder risico op herhaling in de toekomst te voorkomen. De fout bij klaagster heeft volgens verweerder daarnaast deels kunnen gebeuren omdat een medewerker feitelijk heeft afgeweken van een protocol en daarnaast en opvolgend ondanks een goed functionerend controlemechaniek de malfout niet is opgemerkt, welke omstandigheden verweerder niet kunnen worden aangerekend.

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) te Zwolle overweegt dat verweerder hoofd van de afdeling radiotherapie was en niet zelf bij de behandeling van klaagster betrokken was. Verweerder handelde dus vanuit zijn functie van afdelingshoofd van de afdeling radiotherapie. De aan verweerder verweten gedragingen vallen volgens het RTG onder de tweede tuchtnorm (art. 47 lid 1 sub b wet BIG).

Door het RTG wordt opgemerkt dat niet reeds de enkele omstandigheid dat er met het gebruik van een onjuiste mal een fout is gemaakt en door het ziekenhuis waar verweerder werkt aansprakelijkheid is erkend, met zich brengt dat ook in tuchtrechtelijke zin van verwijtbaarheid sprake is. Voorts overweegt het RTG dat de enkele omstandigheid dat de destijds geldende protocollen niet als onvoldoende beoordeeld zijn door JCI of een eigen wetenschappelijke vereniging, niet betekent dat om die reden geoordeeld dient te worden dat de protocollen voldoen aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen.

Het RTG is van oordeel dat het protocol zoals dat destijds gold op het onderdeel van de identificeerbaarheid van de patiënt niet voldeed aan de daaraan in redelijkheid te stellen eisen, nu daarin geen waarborg was opgenomen voor voldoende identificeerbaarheid van de te gebruiken mallen. In het op schrift gestelde protocol wordt alleen vermeld dat de achternaam (zonder eventuele meisjesnaam; alleen de gehuwde naam) vermeld moet worden. Het RTG is dus van oordeel dat het protocol, zoals dat destijds gold en dat gedetailleerd voorschreef hoe de mal gecontroleerd moet worden, op het onderdeel van de identificeerbaarheid van de patiënt tekortschoot, welk tekortschieten van invloed kan zijn op de individuele gezondheidszorg. Verweerder is daarvoor in tuchtrechtelijke zin

verantwoordelijk. In zoverre is de klacht gegrond.

De klachten dat verweerder niet transparant is geweest worden ongegrond verklaard. Er is volgens het RTG volledige openheid van zaken gegeven. Dat verweerder ook na intern onderzoek niet heeft kunnen uitsluiten wie de fout heeft gemaakt doet daaraan niet af; verweerder is transparant geweest. Ook de klacht dat verweerder geen procedurele vragen wilde beantwoorden dient ongegrond te worden verklaard. Intussen was een klacht bij de klachtencommissie aanhangig gemaakt en verweerder had zich van het beantwoorden van procedurele vragen mogen onthouden. De klacht ter zake 'het weigeren de toezegging de verminkte borst te herstellen na te komen' wordt ook ongegrond verklaard, omdat op geen enkele wijze van de bedoelde toezegging is gebleken en verweerder, noch zijn afdeling, in staat is tot het herstel.

Gelet op de adequate aanpak na ontdekking van de fout en de verbeteringen die door verweerder op zijn afdeling zijn doorgevoerd volstaat het RTG met het opleggen van een waarschuwing.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 24-02-2017

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2017:46

Zaaknummer: 306/2015

Advocaten: D.M.S. Gribling

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Verzoeker heeft letselschade in de vorm van een dwarslaesie opgelopen bij het duiken in ondiep water. Hiervoor heeft hij de beheerder van het watergebied aansprakelijk gesteld. De rechtbank oordeelt met het oog op de Kelderluikfactoren dat de beheerder haar waarschuwplicht heeft geschonden en dat zij derhalve aansprakelijk is. De verzoeker heeft echter ook eigen schuld aan het ongeval, waardoor de rechtbank een causaliteitsverdeling van 50-50 redelijk acht. De billijkheidscorrectie resulteert in een 80-20 verdeling, waarbij de verzoeker slechts 20% van de schade voor zijn rekening dient te nemen.

De verzoeker heeft letselschade in de vorm van een dwarslaesie opgelopen bij het duiken in ondiep water in het merengebied nabij Groningen, waarvoor hij de beheerder van het gebied, het Meerschapp c.s., heeft aangesproken. Op een avond is verzoeker met vrienden naar dit gebied gegaan, waar verzoeker met een van zijn vrienden, na het drinken van enkele slokken bier, besloten heeft te gaan zwemmen. Het water aan de zijde van de Hoornseplas was dermate ondiep dat de bodem zichtbaar was. Daarop besloten de jongens aan de zijde van het Hoornsemeer, een ander deel van het merengebied, in het water te springen. Dit water was troebel en onstuimig en hiervan was de bodem niet zichtbaar. Als gevolg van de duik heeft verzoeker een dwarslaesie opgelopen. De rechtbank heeft hier de Kelderluikfactoren toegepast. Op een professionele partij als het Meerschapp rust de zorgplicht om recreanten te wijzen op de risico's die ten aanzien van het gebruik van de op vele plaatsen ondiepe zwemplas. Hieraan is invulling gegeven in de vorm van informatie- en waarschuwborden en drijflijnen die het diepe water van het ondiepe onderscheiden. De rechtbank is van mening dat het Meerschapp bij de invulling hiervan een zekere mate van onvoorzichtigheid aan de zijde van de bezoekers van het recreatiegebied had moeten meewegen. Voorts is zij van mening dat het Meerschapp bekend had moeten zijn met de risico's van duiken en springen van bepaalde kunstmatig aangelegde objecten, dat het een algemene bekendheid is dat duiken in ondiep water zeer ernstig letsel tot gevolg kan hebben, en dat het nemen van

veiligheidsmaatregelen weinig bezwaarlijk was. De waarschuwborden waren niet op adequate locaties geplaatst. Doordat het Meerschapp haar waarschuwplicht heeft geschonden, acht de rechtbank haar aansprakelijkheid op grond van artikel 6:162 BW. Daarnaast oordeelt de rechtbank dat er sprake is van eigen schuld, aangezien de verzoeker een risico nam door te duiken zonder bekend te zijn met de diepte van het water. Daardoor acht zij een 50-50 causaliteitsverdeling van de schade gepast. De billijkheidscorrectie resulteert in een 80-20 verdeling, gezien de aard en de ernst van het letsel voor verzoeker op jonge leeftijd en het feit dat het Meerschapp verzekerd is, waarbij het Meerschapp aansprakelijk wordt gesteld voor 80% van de geleden schade.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 14-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:951

Zaaknummer: C18/168730 HA RK 16-210

Rechters: M. Griffioen, J.A. Werkema en L.T. de Jonge

Advocaten: A. Kolder en W.H. Bouman

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling van webcamafperser tot maximale gevangenisstraf van 10 jaar en 243 dagen. Toewijzing van schadevergoeding aan slachtoffer, waaronder 23 minderjarige meisjes. Ten aanzien van immateriële schade heeft de rechtbank de door de slachtofferadvocaten voorgestelde indeling in vijf categorieën - ingedeeld naar aard van de handeling en van de ondervonden schade - gevolgd.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 16-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1627

Zaaknummer: 13/995008-13

Rechters: K.A. Brunner, C.F. de Lemos Benvindo en M. Woerdman

Advocaten: C. Grijzen, R. Malewicz, Kubatsch en Van Schaik

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Mishandeling van straatkrantverkoper door hem met een mes in zijn zij te steken. Toewijzing schadevordering benadeelde partij, bestaande uit € 248 kosten kleding; € 271,73 medische kosten; € 23,91 reiskosten en € 1.000 immateriële schade.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:1113

Zaaknummer: 08/730575-16 (P)

Rechters: N.J.C. Monincx, F. van der Maden en B.T.C. Jordaans

Advocaten: A.D. Kloosterman

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het plegen van ontuchtige handelingen met minderjarig meisje. Het slachtoffer vordert schadevergoeding, waaronder reiskosten voor therapie en reis- en telefoonkosten van strafzaak in eerste aanleg, alsmede ruim € 13.000 aan kosten studievertraging en € 25.000 voor immateriële schade. De rechtbank wijst de reiskosten voor therapie toe, maar wijst de reis- en telefoonkosten voor eerste aanleg af wegens gebrek aan onderbouwing. Inzake de gevorderde kosten studievertraging wordt het slachtoffer niet-ontvankelijk verklaard, omdat beoordeling daarvan een onevenredige belasting oplevert. Toewijzing van € 5.000 aan immateriële schadevergoeding; voor het overige kan het slachtoffer zich tot de burgerlijke rechter wenden.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:1114

Zaaknummer: 08.770095-16 (P)

Rechters: F. van der Maden, B.T.C. Jordaans en N.J.C. Monincx

Advocaten: G.E.J. Kornet

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling tot gevangenisstraf voor het binnendringen van een woning en het gooien van zoutzuur tegen de bewoner. De bewoner vordert immateriële schadevergoeding en krijgt € 2.000 toegewezen. De rechtbank overweegt: 'De benadeelde partij heeft zoutzuur in zijn gezicht en op zijn lichaam gekregen, hetgeen een zeer pijnlijke aangelegenheid moet zijn geweest. Dat is een aantasting van zijn lichamelijke integriteit.' Ook de broer van de bewoner vordert immateriële schadevergoeding (ad € 20.000), maar deze vordering wordt als ongefundeerd afgewezen. 'Voor zover de vordering is gebaseerd op de grondslag dat de benadeelde partij is geconfronteerd met het leed dat zijn broer is aangedaan ("shockschade") is op geen enkele wijze voldaan aan de eisen die daaraan in het schadevergoedingsrecht worden gesteld. Voor zover zij is gebaseerd op de grondslag dat de benadeelde partij is geconfronteerd met de gevolgen daarvan ("affectieschade") wordt miskend dat de Nederlandse wet zulke schadevergoeding niet toestaat.'

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:1357

Zaaknummer: 05/740353-16 en 05/740085-17

Rechters: J.B.J. Driessen, Y.M.J.I. Baauw en F.J.H. Hovens

Advocaten: M.O.G.J. Bakker

RECHTSPRAAK

De verzekeraar heeft op goede gronden een persoonlijk onderzoek ingesteld. Hij mag de resultaten uit dit onderzoek betrekken in de afhandeling van de schadeclaims van Consument.

Het is voldoende aannemelijk dat Consument in 2013 en 2014 betrokken is geweest bij een vijftal verkeersongevallen. Hij was sinds 2009 volledig arbeidsongeschikt wegens psychische klachten na een tweetal overvallen. De verzekeraar had hiervoor uitkering verleend op een arbeidsongeschiktheidsverzekering in de periode 2009 tot het laatste kwartaal van 2013.

In het feitenonderzoek naar aanleiding van de verkeersongevallen waren enkele ‘opvallende punten’ geconstateerd. De verzekeraar heeft daarom een vervolgonderzoek ingesteld, in het kader waarvan een interview met Consument wenselijk werd geacht. Consument vordert dat de informatie die in het interview naar voren is gekomen buiten beschouwing wordt gelaten bij de behandeling van zijn schadeclaims.

De Commissie is van oordeel dat het feitenonderzoek onvoldoende uitsluitsel gaf voor het nemen van een beslissing over de aanspraak op uitkering door Consument. Op terechte gronden is dan ook besloten tot het uitvoeren van een persoonlijk onderzoek in de vorm van interview van betrokkene. Deze beslissing is conform artikel 4.3 van de Gedragscode Persoonlijk Onderzoek genomen door een in die bepaling bedoelde leidinggevende functionaris.

De verzekeraar heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat bij het besluit om een persoonlijk onderzoek in te stellen een zorgvuldige afweging heeft plaatsgevonden tussen de belangen van de verzekeraar en het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van Consument. Het financiële belang, het belang bij waarheidsvinding, het belang bij snelle en zorgvuldige besluitvorming en de mate van inbreuk op integriteit of veiligheid zijn tegen elkaar afgewogen. Daarnaast werd in het kader van het maken van een zorgvuldige afweging het interview aangekondigd en overleg gepleegd, zowel met een door de verzekeraar ingeschakelde advocaat als met de gemachtigde (advocaat) van Consument. Na afloop van het onderzoek is Consument in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op het aanvullende rapport.

Ten aanzien van het subsidiariteitsvereiste kan worden vastgesteld dat Verzekeraar heeft gekozen voor de lichtste vorm van persoonlijk onderzoek, namelijk een interview met Consument zelf, in aanwezigheid van diens gemachtigde (advocaat). Het is aannemelijk dat hetzelfde resultaat niet met minder inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene langs andere weg kon worden bereikt, vanwege de omstandigheid dat dan derden in het onderzoek zouden moeten worden betrokken.

De Commissie wijst de vordering van Consument af.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 08-03-2017

Zaaknummer: GC2017-160

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor mensenhandel en seksueel misbruik. Het slachtoffer vordert in totaal € 67.300 aan schadevergoeding. De rechtbank wijst in totaal € 20.000 toe, waarvan € 10.000 voor materiële schade (niet nader gespecificeerd) en eveneens € 10.000 voor immateriële schade. In dat verband overweegt de rechtbank "dat het een feit van algemene bekendheid is dat het ondergaan van dergelijk (seksueel) misbruik psychische schade veroorzaakt." Voor het overige wordt betrokkenen niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:1091

Zaaknummer: 16/701886-12 en 16/440278-11

Rechters: E.M. de Stigter, R.P. den Otter en N. Schapendonk

Advocaten: L. de Leon en A. Koopsen

RECHTSPRAAK

Consument klaagt over zijn rechtsbijstandsverzekeraar en -uitvoerder over de behandeling van een juridisch conflict naar aanleiding van een medische fout. Verzekeraar noch rechtsbijstandsuitvoerder treft een verwijt, de vorderingen van Consument worden afgewezen.

Consument heeft een beroep gedaan op haar rechtsbijstandverzekering in verband met een juridisch conflict met het ziekenhuis en de daaraan verbonden arts(en). Consument heeft het ziekenhuis en de arts(en) aansprakelijk gesteld voor zijn materiële en immateriële schade voortgevloeid uit vermeend foutief en onzorgvuldig medisch handelen. Consument vordert overdracht van de behandeling van alle dossiers aan een advocaat van haar keuze. De kosten van de in Frankrijk gevoerde procedure, die zonder haar toestemming is gevoerd, mogen niet meetellen bij de toepassing van het kostenmaximum.

Consument heeft onvoldoende onderbouwd dat de rechtsbijstandsuitvoerder niet heeft gehandeld overeenkomstig de eisen die kunnen worden gesteld aan een redelijk bekwaam en redelijk handelend rechtsbijstandverlener. De behandeling van het merendeel van de dossiers is uitbesteed aan externe advocaten en Consument heeft bevestigd dat de contacten met die advocaten naar wens verlopen. De rechtsbijstandsuitvoerder ontkent gemotiveerd dat in de opdrachten aan de advocaten onterechte beperkingen zijn opgelegd.

Voor zover juridische procedures tegen enkele genoemde partijen zijn aangehouden, is dat op advies van de behandelend advocaat gebeurd. In één zaak voert de advocaat nog schikkingsonderhandelingen met de wederpartij. Consument heeft niet aannemelijk gemaakt dat bij een andere aanpak van die zaken een gunstiger financieel resultaat was behaald.

De rechtsbijstandsuitvoerder heeft erkend dat hij een dagvaarding heeft uitgebracht in Frankrijk zonder voorafgaande instemming van Consument met de inhoud daarvan. Hij heeft hiervoor verontschuldiging aangeboden. Niet is vast komen te staan dat uit de fout van de rechtsbijstandsuitvoerder schade voor Consument is voortgevloeid.

De vorderingen van Consument worden afgewezen.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 07-03-2017

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Ruzie na het uitgaan. Nadat verdachte een meisje in haar gezicht sloeg, heeft het latere slachtoffer hem van de fiets getrokken. Verdachte en slachtoffer vielen daarbij beide op de grond, waarna verdachte het slachtoffer tegen het hoofd schopte. Hij wordt veroordeeld wegens poging tot doodslag. De hoogte van de immateriële schade begroot de rechtbank in redelijkheid op € 1.500. De materiële schade (kapot horloge, beschadigde kleding en schoenen) wordt afgewezen, omdat deze schade niet direct voortvloeit uit het bewezenverklaarde handelen (maar - zo valt uit het vonnis op te maken - uit de val op de grond).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:2061

Zaaknummer: 15/810137-16 (P)

Rechters: W. van Veldhuijzen Zanten, C.A.M. van der Heijden en M.E. Francke

Advocaten: J.A. Heeren

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Verdachte heeft een buschauffeur in het gezicht gespuugd. De politierechter kwalificeert dit spugen als mishandeling (naar het voor het eerst in 1929 door de Hoge Raad geformuleerde criterium 'elke (hevig) onlust opwekkende gewaarwording in of aan het lichaam'). De politierechter merkt op dat het feit dat spugen ook als beledigend kan worden ervaren, niet uitsluit dat deze handeling ook als mishandeling kan worden aangemerkt. De chauffeur heeft zich als benadeelde partij gevoegd. Toewijzing van materiële schadevergoeding (€ 98,17), alsmede - zonder nadere toelichting - van immateriële schadevergoeding (€ 204).

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 02-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1740

Zaaknummer: 13/195472-16

Rechters: M. Vaandrager

RECHTSPRAAK

Advocaat is 26 weken geschorst nadat hij een resultaat gerelateerde afspraak heeft gemaakt in een letselschadezaak die niet voldoet aan geldende regels.

De Raad van Discipline heeft een advocaat 26 weken geschorst – waarvan 13 weken voorwaardelijk – voor het overtreden van de regels omtrent het maken van een resultaatgerichte prijsafpraak in een letselschadezaak uit 2010.

De verzekeraar stelde de schade vast op € 100.000. Hiervan streek de advocaat een kleine € 35.000 op.

De Raad van Discipline oordeelt dat niet alleen sprake is van excessief declareren maar dat bovendien sprake is van de schending van verschillende gedragsregels. Naast de schorsing moet de advocaat ook € 12.500 betalen aan zijn (oud) cliënt.

Instantie: Raad van Discipline Amsterdam

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:TADRAMS:2017:46

Zaaknummer: 16-670/A/A

Rechters: A.P. Schoonbrood-Wessels, P. van Lingen en B.J. Sol

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Hoger beroep tegen veroordeling in eerste aanleg voor poging tot doodslag. Het hof bekrachtigt het oordeel van de rechtbank. Anders dan de rechtbank acht het hof de benadeelde partij wel ontvankelijk in de vordering tot schadevergoeding. Toewijzing van € 2.920,19 ter zake van materiële schade. Deze schade omvat de enkele kledingstukken (met uitzondering van de jas, broek en het horloge die betrokkene na ziekenhuisopname niet retour heeft ontvangen), reiskosten en buitengerechtelijke porceskosten. Verder betreft het medische kosten en - onder verwijzing naar HR 5 augustus 2008, ECLI:NL:HR:2008:BE9998 - kosten voor huishoudelijke hulp (€ 1.690). uitgebreid gemotiveerde toewijzing van € 10.000 ter vergoeding van immateriële schade. Het hof verwerpt tot slot verdachtes verweer dat de schadevergoedingsmaatregel niet kan worden opgelegd vanwege ontbrekende draagkracht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 26-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1122

Zaaknummer: 21-003259-15

Rechters: J. Dolfing, R.C.C. van Leest en D.V.E.M. van der Wiel-Rammeloo

Advocaten: A.W. Syrier en Van Engelen

RECHTSPRAAK

Prejudiciële vraag HR? Aansprakelijkheid PIP-protheses. Artikel 392 Rv. Eiseres verzoekt de rechtbank om een prejudiciële vraag aan de Hoge Raad voor te leggen. Dit verzoek wordt afgewezen. Er is sprake van een algemene vraagstelling en er dienen eerst relevante feiten te worden vastgesteld. Beantwoording van de vraag is niet nodig om op de eis te beslissen.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 04-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:42

Zaaknummer: C/01/311082 / HA ZA 16-515

Rechters: E.J.C. Adang

Advocaten: M. Berruezo en M.J.J. de Ridder

ANNOTATIE

Omvang buitengerechtelijke kosten; wat is redelijk?

mr. I.K. Verhoeks

Aan zowel de Rechtbank Noord-Holland (24 november 2016, zaaknummer C/15/243608/HA RK/16/85) als de Rechtbank Overijssel (29 november 2016, zaaknummer 5356965 / CV EXPL 16-6127) werd de vraag voorgelegd of het resterende bedrag aan buitengerechtelijke kosten die de belangenbehartiger in rekening had gebracht aan de dubbele redelijkheidstoets voldeed, alsmede de vraag of de verzekeraar gehouden was dit bedrag alsnog te voldoen. In deze annotatie wordt kort ingegaan op de grondslag voor vergoeding van buitengerechtelijke kosten, de vraag wat als redelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten kunnen worden beschouwd en hoe hiervan in een gerechtelijke procedure blijkt kan worden gegeven.

1. Inleiding

Redelijke kosten die een benadeelde maakt ter vaststelling van zijn schade en ter vaststelling van aansprakelijkheid kunnen door de aansprakelijke partij worden vergoed. De Hoge Raad oordeelde in 1987 al dat aanspraak bestaat op vergoeding van de kosten van rechtsbijstand (HR 3 april 1987, NJ 1988/275 (Drenth)). In het huidige BW vormt artikel 6:96 lid 2 onder b en c BW grondslag voor vergoeding van deze kosten. Ingevolge artikel 6:96 BW dient, om voor vergoeding in aanmerking te komen, wel sprake te zijn van ‘redelijke’ kosten. Dit houdt volgens de Memorie van Toelichting (MvA II, Parl. Gesch. 6, p. 337) niet alleen in dat kosten binnen een redelijke omvang moeten blijven, maar ook dat het in de gegeven omstandigheden redelijk was de kosten te maken; de dubbele redelijkheidstoets.

Aan zowel de Rechtbank Noord-Holland als de Rechtbank Overijssel werd de vraag voorgelegd of het resterende bedrag aan buitengerechtelijke kosten dat de belangenbehartiger in rekening had gebracht aan de dubbele redelijkheidstoets voldeed en of de verzekeraar gehouden was dit bedrag alsnog te voldoen. In deze annotatie zal hieronder eerst worden ingegaan op de grondslag voor vergoeding van buitengerechtelijke kosten en hoe in een gerechtelijke procedure blijkt kan worden gegeven dat de buitengerechtelijke kosten redelijk zijn, waarna achtereenvolgens aan bod komen: de feiten en de vraag wat als redelijk gemaakte

buitengerechtelijke kosten kan worden beschouwd.

2. De redelijkheidstoets nader bezien

Uit de jurisprudentie blijken diverse gezichtspunten voor wat betreft de redelijkheid van gemaakte buitengerechtelijke kosten: zo is het voor vergoeding niet nodig dat door de gebeurtenis ook uiteindelijk schade is veroorzaakt; het maken van kosten kan ook redelijk zijn wanneer uiteindelijk niet komt vast te staan dat er causaal verband is tussen de schade en het ongeval (HR 11 juli 2003, *NJ* 2005/50 (*Bravenboer/London*)). Wel dient er een aanvaardbare verhouding te bestaan tussen de hoofdsom en de gemaakte buitengerechtelijke kosten (HR 9 december 1994, *NJ* 1995/250 (*Smit/De Moor*)). Daarnaast dienen de door de belangenbehartiger verrichte werkzaamheden redelijkerwijs noodzakelijk te zijn geweest om schadevergoeding te verkrijgen (HR 16 oktober 1998, *NJ* 1999/196 (*Amev/Staat*)). A-G Bloembergen heeft in zijn conclusie onder HR 9 december 1994, *NJ* 1995/250 (*Smit/De Moor*) betoogd dat bij de beoordeling van wat redelijk is, rekening moet worden gehouden met de bij het gegeven geval betrokken maatschappelijke en persoonlijke belangen. Het ligt op de weg van benadeelde (en zijn rechtshulpverleners) ervoor zorg te dragen dat de kosten niet te hoog oplopen, bijvoorbeeld door de hulp in tijd of omvang binnen de perken te houden. Daarbij valt volgens Bloembergen ook te denken aan het tijdig treffen van een schikking.

Voor wat betreft de dubbele redelijkheidstoets waaraan buitengerechtelijke kosten zijn onderworpen, is de eerste vraag of het noodzakelijk is om een deskundige belangenbehartiger in te schakelen (zie nader J.R. Meelker en I.K. Verhoeks, 'Wat is redelijk in het kader van buitengerechtelijke kosten?', *PIV Bulletin* 2017/01). De tweede vraag in het kader van de redelijkheidstoets (zijn de gemaakte kosten redelijk) is in de praktijk veelal een discussiepunt tussen partijen, zo ook in deze uitspraken. De tekst van artikel 6:96 lid 2 BW geeft namelijk geen handvatten voor de beantwoording daarvan. Volgens Salomons kunnen bij de beoordeling van de vraag of de kosten redelijk zijn, de factoren zoals de verhouding tussen het schadebedrag en het bedrag van de expertisekosten, alsmede de mogelijkheid om de schade op eenvoudiger wijze vast te stellen een rol spelen (*Mon. BW nr. B38, nr 15*).

In de lagere jurisprudentie wordt het redelijkheids criterium nader ingevuld. Van belang is dat de belangenbehartiger de taak heeft om de bestede tijd c.q. te vergoeden werkzaamheden niet verder te laten oplopen dan redelijkerwijs noodzakelijk is (Hof 's-Hertogenbosch 11 september 2012, *ECLI:NL:GHSHE:2012:BX8695*). De beoordeling van de vraag welke werkzaamheden redelijkerwijs noodzakelijk waren, vergt een feitelijke beoordeling. Deze beoordeling is mijns inziens vaak het meest praktisch indien (een gedeelte van) het dossier wordt overgelegd. De rechter kan de redelijkheid van het verrichten van de werkzaamheden van de belangenbehartiger dan vaak beter toetsen dan zonder dossier. Daarbij moet worden

bedacht dat het overleggen van het dossier voor advocaten, gelet op de gedragsregels van advocaten, niet altijd mogelijk is. Regel 12, Gedragsregels 1992 verbiedt namelijk iedere overlegging van correspondentie tussen advocaten ('confraternale correspondentie'). Dit verbod is soms mogelijk nadelig voor een benadeelde. Een uitzondering op het verbod van het overleggen van confraternale correspondentie is de situatie dat het belang van de cliënt het overleggen van correspondentie noodzakelijk maakt. Hierbij kan worden gedacht aan het geval dat partijen onderhandelen over de hoogte van de schade en het geschil omtrent de buitengerechtelijke kosten kan bijdragen aan een vaststellingsovereenkomst tussen partijen. Het is daarbij wel vereist dat de andere advocaat toestemming geeft voor het overleggen van de correspondentie. Komen de advocaten er onderling niet uit, dan dient het advies van de deken te worden ingewonnen voordat in rechte een beroep kan worden gedaan op de correspondentie. Ook indien (een gedeelte) van het dossier wordt overgelegd aan de rechter blijft de beoordeling van de redelijkheid aan de rechter.

Voor de beoordeling van de redelijkheid van het verrichten van de werkzaamheden is het van belang om vast te stellen wat voor soort werkzaamheden er door de belangenbehartiger zijn verricht. Als er geen debat is geweest over de aansprakelijkheid, omdat de aansprakelijkheid van meet af aan volledig is erkend, dan bestaan de werkzaamheden van de belangenbehartiger veelal alleen uit het vaststellen van de schade (Hof 's-Hertogenbosch 27 augustus 2013, ECLI:NL:GHSHE:2013:3911). Was de aansprakelijkheid tussen partijen echter ook in debat, dan is het redelijk dat hieruit meer werkzaamheden voortvloeien voor de belangenbehartiger waarbij een hogere vergoeding aan buitengerechtelijke kosten gerechtvaardigd is. Een ander punt dat van belang kan zijn bij de beoordeling van de redelijkheid van de gemaakte kosten is de verhouding tot de schadeomvang. De PIV-staffel biedt een *handvat* bij het vaststellen of de kosten in redelijkheid zijn gemaakt (zie nader J.R. Meelker en I.K. Verhoeks, 'Wat is redelijk in het kader van buitengerechtelijke kosten?', *PIV Bulletin* 2017/01).

3. Twee uitspraken en vergoeding van buitengerechtelijke kosten

3.1 Rechtbank Noord-Holland

De vraag die in een deelgeschil aan de Rechtbank Noord-Holland voorlag was of de aansprakelijkheidsverzekeraar het voorschotbedrag aan buitengerechtelijke kosten van circa € 3.406, naast het reeds betaalde bedrag van circa € 13.264, diende te voldoen. De verzekeraar voert primair het verweer dat niet kan worden vastgesteld of de buitengerechtelijke kosten redelijk zijn, omdat de hoogte van de uiteindelijke schadevergoeding nog niet vast staat. Door de rechtbank wordt dit verweer verworpen, omdat niet in geschil is dat deze werkzaamheden daadwerkelijk zijn verricht. Daarnaast wordt het verweer gevoerd dat voor bepaalde werkzaamheden te veel tijd is uitgetrokken. De advocaat van benadeelde had zestig minuten

gedeclareerd voor telefoongesprek met de aansprakelijke verzekeraar, waarvan veertig minuten in één gesprek om de ander telefonisch te bereiken, tien minuten om een voicemail in te spreken en tien minuten voor het daadwerkelijke gesprek. Deze tijd werd volgens de advocaat van benadeelde veroorzaakt doordat hij in het telefoonmenu van de verzekeraar verzeild was geraakt. Volgens de verzekeraar had de belangenbehartiger deze tijd kunnen gebruiken om in een andere zaak een brief te schrijven. De rechtbank verwerpt het verweer van de verzekeraar en oordeelde dat dit telefoonmenu door hen zelf in het leven is geroepen en bellers hieraan gebonden zijn. Door de verzekeraar is gesteld noch gebleken dat er maatregelen zijn genomen zodat de belangenbehartiger dit telefoonmenu had kunnen vermijden. Een advocaat heeft volgens de rechtbank voor het schrijven van een brief zijn concentratie nodig, waardoor het niet mogelijk is om dit in de wachttijd van het telefoonmenu te doen. Aldus komen deze gemaakte buitengerechtelijke kosten volgens de rechtbank voor vergoeding in aanmerking.

Verder stond de bestede tijd van de advocaat die gemoeid was met de overname van het dossier van DAS Rechtsbijstand tussen partijen in geschil. De advocaat had voor bestudering van het dossier twee uur en veertig minuten geschreven. De verzekeraar vond dit te veel tijd voor een dossier van één jaar oud. De rechter oordeelde echter dat dit niet het geval was, omdat het dossier weliswaar één jaar oud is, maar nieuw voor deze advocaat. Verder waren er nog andere punten van de declaratie tussen partijen in geschil. Zo vond de verzekeraar een besteding van één uur en vijf minuten voor het lezen en reageren op een brief te veel tijd en zou ook te veel tijd (vijf minuten) zijn geschreven voor de ontvangst van correspondentie. Deze laatste werkzaamheden zouden volgens de verzekeraar ook door een goedkopere medewerker kunnen worden verricht. De rechter achtte deze geschreven tijd niet buitensporig veel. De rechter oordeelde over het schrijven van telkens vijf minuten dat het vanzelfsprekend is dat een jurist net ingekomen correspondentie doorleest om de inhoud ervan te beoordelen op belangrijkheid, de eventuele noodzaak tot vervolgacties en de vraag op welke termijn dat moet. De stelling dat deze werkzaamheden door een goedkopere kracht kunnen worden gedaan getuigt van weinig realiteitszin volgens de rechter. In casu lijkt mij dit laatste een terechte opmerking. De rechter wijst vervolgens een bedrag van circa € 3.212 toe, omdat circa € 194 blijktens de overgelegde urenspecificatie in mindering moet worden gebracht.

3.2 Rechtbank Overijssel

In de procedure bij het kantongerecht van de Rechtbank Overijssel lag ook de vraag voor of de aansprakelijkheidsverzekeraar gehouden was om de buitengerechtelijke kosten van een advocaat te voldoen. De verzekeraar had diverse schadeposten voldaan van in totaal € 5.130, alsmede vergoeding van circa € 1.356 aan buitengerechtelijke kosten. Na de betaling schakelde benadeelde een andere advocaat in (de tweede advocaat), die vervolgens bij het kantongerecht

circa € 4.500 vergoeding voor zijn werkzaamheden vorderde.

De verzekeraar was van mening dat de gevorderde kosten niet redelijk waren, omdat de werkzaamheden van de advocaat enkel hadden geleid tot een gesprek met benadeelde en het door de verzekeraar ingeschakelde expertisebureau om de schade nader vast te stellen. Dit gesprek leidde echter niet tot een aanvullende uitkering aan benadeelde, waardoor de aansprakelijkheidsverzekeraar ook niet was overgegaan tot een (aanvullende) uitkering omtrent de buitengerechtelijke kosten. Wel werd aangeboden om € 2.000 te betalen voor de werkzaamheden die door hen wel redelijk werden geacht. De advocaat van benadeelde voerde bij het kantongerecht aan dat er tussen partijen sprake was een juridisch inhoudelijke discussie over causaliteit, waardoor de omvang van de door hem gedeclareerde kosten wel redelijk was. De rechter achtte daarentegen de gevorderde kosten van de advocaat bovenmatig en niet redelijk, gezien de beperkte omvang van het dossier en de beperkt gevoerde correspondentie tussen partijen. Van een inhoudelijke juridische discussie was niet gebleken. De meer omvangrijke werkzaamheden van de advocaat bestonden enkel uit het gesprek met het expertisebureau en bestudering van het dossier toen hij het overnam van zijn voorganger. Om deze reden kwam alleen het bedrag dat de verzekeraar had aangeboden te betalen voor vergoeding in aanmerking.

4. Beoordeling van de redelijke gemaakte kosten in de uitspraken

In beide zaken blijft een (voorschot)betaling aan de kant van de verzekeraar uit, omdat tussen partijen in geschil is of de gemaakte kosten waarvan vergoeding wordt gevorderd redelijk is. Aldus is de inzet van het geschil nagenoeg gelijk aan elkaar. De zaken verschillen van elkaar doordat in elke zaak een andere feitelijke situatie aan de rechter wordt voorgelegd.

4.1 Rechtbank Noord-Holland

Het oordeel van de Rechtbank Noord-Holland dat de kosten voor het inspreken van een voicemail en het daadwerkelijke telefoongesprek met de verzekeraar vergoed dienen te worden lijkt mij terecht, omdat deze kosten op grond van artikel 6:96 lid 2 sub b BW worden gemaakt ter vaststelling van de schade. Dit is mijns inziens anders voor de (telefonische) wachttijd van 40 minuten in één telefonisch gesprek. Het is weliswaar noodzakelijk dat partijen contact met elkaar hebben over de zaak. Ook het feit dat een belangenbehartiger in het telefoonmenu van een verzekeraar verzeild raakt, kan mijns inziens niet aan de belangenbehartiger worden toegerekend. Echter dient wel de wetsgeschiedenis in ogenschouw te worden genomen, waarin staat vermeld dat kosten binnen een redelijke omvang moeten blijven en het in de gegeven omstandigheden redelijk moet zijn om kosten te maken (MvA II, Parl. Gesch. 6, p. 337). Ook ligt het gezien de jurisprudentie op de weg van de

belangenbehartiger om te zorgen dat de kosten niet te hoog oplopen (zie nader paragraaf 2).

Gezien de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie kunnen er situaties denkbaar zijn dat het in de gegeven omstandigheden redelijk is dat een belangenbehartiger veertig minuten aan de telefoon wacht in hetzelfde gesprek. Bijvoorbeeld de situatie waarin er een (dringende) noodzaak is om de verzekeraar op dat moment te spreken en ander contact niet mogelijk is. Een ander voorbeeld betreft het moment dat de belangenbehartiger al diverse malen telefonisch dan wel via de e-mail heeft getracht om de verzekeraar te bereiken. Uit deze uitspraak is echter niet gebleken dat er zo'n dringende noodzaak bestond om de verzekeraar op dat moment te spreken, waardoor het gelet op de wetsgeschiedenis en de jurisprudentie mijns inziens niet redelijk is dat deze kosten zijn gemaakt. De belangenbehartiger had wellicht kunnen proberen om een e-mail te sturen naar de verzekeraar om te zorgen dat de kosten niet te hoog oplopen. Bij het onbeantwoord laten van deze e-mail had ook nog een rappel gestuurd kunnen worden. Op het moment dat na deze pogingen de verzekeraar geen reactie heeft gegeven, is het mijns inziens redelijk om te wachten aan de telefoon. In de onderhavige casus is het dan naar mijn oordeel redelijk dat circa tien minuten voor het wachten in één telefonisch gesprek wordt vergoed. De belangenbehartiger is nu eenmaal gebonden aan dit telefoonmenu voordat een bericht kan worden achtergelaten aan een collega of middels de voicemail.

Verder hadden partijen discussie over de gemaakte kosten die waren gemoeid met de bestudering van het dossier (twee uur en veertig minuten), de besteding van tijd voor het lezen en reageren op een brief (één uur en vijf minuten) en bestond discussie omtrent de geschreven tijd voor ontvangst van correspondentie (telkens vijf minuten). Zoals in paragraaf 2 uiteen is gezet kan door het overleggen van het dossier in een gerechtelijke procedure de redelijkheid van het verrichten van werkzaamheden vaak beter worden getoetst dan zonder dossier. In deze situatie zal het overleggen van een gedeelte van het dossier niet van noodzakelijk belang zijn geweest voor de rechter om zich een oordeel te vormen over de redelijkheid van de gevorderde kosten, omdat deze werkzaamheden mijns inziens in het algemeen niet bovenmatig voorkomen en noodzakelijk zullen zijn om de schade vast te stellen ex. artikel 6:96 lid 2 sub b BW. Er zijn weliswaar situaties denkbaar waarin veel tijd dient te worden besteed aan het schrijven en interpreteren van een juridische brief, omdat partijen veel jurisprudentie hebben verwerkt in hun brief. Alleen met overlegging van deze correspondentie kan dit worden bewezen.

4.2 Rechtbank Overijssel

In de zaak van de Rechtbank Overijssel oordeelde de rechter – anders dan in de zaak van de Rechtbank Noord-Holland – dat het verweer van de verzekeraar omtrent de redelijkheid

slaagt. Van een juridisch inhoudelijke discussie was volgens de rechter niet gebleken door de beperkte omvang van het dossier en de gevoerde correspondentie. Gelet op mijn verwijzingen naar de rechtspraak in paragraaf 2 omtrent de aard van de werkzaamheden, lijkt deze uitspraak mij dan ook terecht. Wellicht had de advocaat door het overleggen van meer correspondentie kunnen aantonen dat er wel sprake was van een juridische discussie tussen partijen. Als niet is gebleken van een debat over de aansprakelijkheid, dan bestaan de werkzaamheden alleen nog uit het vaststellen van de schade van benadeelde (zie ook paragraaf 2). Het vaststellen van schade brengt uiteraard ook werkzaamheden met zich mee aan de zijde van de belangenbehartiger, maar de totale omvang van de werkzaamheden zal minder omvangrijk zijn, indien er geen debat over de aansprakelijkheid heeft plaatsgevonden. In hoeverre er sprake is geweest van een juridische discussie of het enkel vaststellen van de schade weegt derhalve mee bij de beoordeling van hetgeen redelijk is. Tot slot weegt mijns inziens thans ook mee dat gelet op het bepaalde in het arrest *Smit/De Moor* een aanvaardbare verhouding dient te bestaan tussen de hoofdsom en de gemaakte buitengerechtelijke kosten (zie nader paragraaf 2). In deze casus waren de gemaakte buitengerechtelijke kosten opgelopen tot circa € 5.856. Dit is dan ook al een hoger bedrag dan de geleden schade van € 5.130. Aldus wordt in totaal, het oordeel van de rechtbank meegenomen, circa € 3.856 aan buitengerechtelijke kosten betaald.

5. Afsluiting

Er zijn uit de rechtspraak diverse algemene factoren te distilleren die van belang zijn bij beantwoording van de vraag welke werkzaamheden in redelijkheid zijn gemaakt en welke omvang van die werkzaamheden gelet op het redelijkheidscriterium voor vergoeding in aanmerking komen. Desondanks dient voor de beoordeling van de redelijkheid van de gemaakte buitengerechtelijke kosten naar de specifieke feiten en omstandigheden te worden gekeken. De aard van de werkzaamheden is een relevante factor bij de beoordeling. Zo zal van belang zijn of tussen partijen een inhoudelijke juridische discussie heeft plaatsgevonden (waarbij beide partijen verwijzen naar allerlei uitspraken) of tussen partijen enkel discussie heeft plaatsgevonden over het vaststellen van de schade, terwijl het geen complexe schade betrof en de buitengerechtelijke kosten daarmee soms (ver) boven de vergoeding van de geleden schade uitkomen. De feitelijke beoordeling is bij discussie voorbehouden aan de rechter. Op het moment dat de rechter inzicht heeft in het dossier en ziet dat er bijvoorbeeld tussen partijen een juridisch inhoudelijke discussie heeft plaatsgevonden, dan kan de redelijkheid van de verrichte werkzaamheden beter worden beoordeeld. Vaststaat dat zonder overlegging van correspondentie de rechter enkel de stellingen van partijen, alsmede de algemene gestelde gezichtspunten uit de jurisprudentie als handvat heeft (de rechter kan hier niet zomaar andere factoren bijhalen) om te beoordelen of de gevorderde kosten redelijk zijn.

RECHTSPRAAK

Strafrecht, hoger beroep. Verdachte heeft zijn nichtje seksueel misbruikt. Zij is als gevolg daarvan op haar veertiende moeder geworden. Het hof bevestigt het oordeel van de rechtbank inzake de vordering benadeelde partij en wijst eveneens € 12.000 aan schadevergoeding toe.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:2063

Zaaknummer: 21-000390-15

Rechters: M.E. van Wees, J.D. den Hartog en Y.A.J.M. van Kuijck

Advocaten: P. Jeeninga

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Verdachte heeft enkele personen in een Amsterdamse bioscoop met een mes gestoken. Hij wordt ontoerekeningsvatbaar geacht en moet één jaar in een psychiatrisch ziekenhuis worden behandeld. Verder wordt hij ontslagen van alle rechtsvervolging. De man moet wel schadevergoeding betalen aan de twee slachtoffers die zich als benadeelde partij gevoegd hebben. [Slachtoffer 1]: € 738,83 aan materiële schadevergoeding en € 1.300 voor immateriële schade. [Slachtoffer 4]: de rechtbank maakt onderscheid tussen de schade door het letsel aan slachtoffers hand en de psychische schade. Ten aanzien van het handletsel oordeelt de rechtbank dat niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld in hoeverre dit letsel verband houdt met de bedreiging door verdachte, zodat slachtoffer 4 niet-ontvankelijk wordt verklaard voor zover de vorderingen (voor materiële en immateriële schade) verband houden met dit letsel. Ten aanzien van de psychische schade neemt de rechtbank in aanmerking dat de huisarts de diagnose PTSS heeft gesteld, maar dat niet precies kan worden vastgesteld in hoeverre de psychische schade voortvloeit uit de enkele dreiging of het voortdurende letsel aan de hand. De rechtbank schat de rechtstreeks uit de dreiging voortvloeiende immateriële schade op € 500.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1595

Zaaknummer: 13/654148-16

Rechters: A.J. Dondorp, J.A.A.G. de Vries en R.A.J. Hübel

Advocaten: L.M.A. Schwartz

RECHTSPRAAK

Buitengerechtelijke kosten. Geïntimeerde is het slachtoffer geworden van een verkeersongeval. Allsecur heeft als WAM-verzekeraar aansprakelijkheid voor de letselschade erkend. Geïntimeerde heeft appellante, handelend onder de naam 'Misterclaim', gemachtigd om de schade vergoed te zien.

In de onderhavige procedure vordert appellante primair van Allsecur en subsidiair van geïntimeerde een bedrag van om en nabij € 8.000, te vermeerderen met ongeveer € 775 aan buitengerechtelijke incassokosten. Het hof oordeelt dat de vordering ter zake van door appellante te maken buitengerechtelijke kosten door geïntimeerde aan appellante is overgedragen en dat er onderling een succesfee is afgesproken. Over de gemaakte kosten wordt het volgende overwogen. De gemaakte kosten ter vaststelling van de omvang van de geleden schade, zoals in casu correspondentie en een bezoek aan een arbeidsdeskundige, zijn redelijk, behoudens enkele werkzaamheden voor niet-gedocumenteerde activiteiten of zeer 'basale' werkzaamheden. Het plaatsvinden van nadere onderzoeken en het opvragen van medische gegevens indien er discussie is over de omvang van de schade, kan noodzakelijk zijn voor vaststelling daarvan en wordt zodoende redelijk geacht, tenzij van meet af aan duidelijk is dat er geen of nauwelijks relevante schade is. In casu is er geen grond om de buitengerechtelijke kosten ten aanzien hiervan te matigen. Voorts acht het hof de gemaakte kosten niet disproportioneel en acht het het uurtarief niet onredelijk hoog. Zij komt tot de slotsom dat de kantonrechter de gevorderde hoofdsom ten onrechte volledig heeft afgewezen. Tezamen levert dit een toewijsbaar bedrag van ongeveer € 5.000 op. Ten aanzien van de buitengerechtelijke incassokosten oordeelt het hof dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat appellante dergelijke schade niet heeft geleden, daar appellante niet heeft gesteld dat zij haar vordering uit handen heeft moeten geven en dat daar kosten voor in rekening zijn gebracht. Voorts vordert appellante subsidiair dat geïntimeerde veroordeeld wordt in de buitengerechtelijke kosten voor zover die niet door Allsecur behoeven te worden vergoed. Het hof wijst de hiertoe strekkende grief af, omdat in de overeenkomst tussen appellante en geïntimeerde het vertrouwen bij geïntimeerde is gewekt dat zij buiten de successfee niets verschuldigd zou zijn. Bovendien zouden deze kosten alleen in aanmerking komen voor

vergoeding indien zij de dubbele redelijkheidstoets doorstaan. Ook is er geen misbruik van procesrecht ten aanzien van het dagvaarden door appellante van geïntimeerde, daar de rechtbank heeft miskend dat appellante wel degelijk een rechtens te respecteren belang had gehad indien de rechtbank had geoordeeld dat er geen rechtsgeldige overdracht van de vordering tot vergoeding van de kosten aan appellante had plaatsgevonden. Appellante is in eerste aanleg terecht veroordeeld in de kosten van het geding voor geïntimeerde. Appellante wordt ook veroordeeld in de proceskosten van geïntimeerde in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:1012

Zaaknummer: 200.187.843_01

Rechters: M.G.W.M. Stienissen, R.J.M. Cremers en Th.C.M. Hendriks-Jansen

Advocaten: W.R.M. Voorvaart, I.M.C.A. Reinders en C.W. Langereis

Wetsartikelen: 6:96 BW

RECHTSPRAAK

De WAO-uitkering moet worden gerelateerd aan de burgerfunctie van appellant en had niet mogen worden verrekend met het invaliditeitspensioen. De uitspraak wordt vernietigd.

Appellant was in de periode van 1989 tot 1 mei 1994 aangesteld als beroepsmilitair voor bepaalde tijd. Op 3 mei 1990 is hem een ongeval overkomen dat is aangemerkt als dienstongeval en waarvoor de minister een verband met de uitoefening van de militaire dienst heeft aanvaard.

Met ingang van 1 februari 1996 is aan appellant toegekend een militair invaliditeitspensioen naar een mate van invaliditeit van 40% op grond van letsel aan de linkerknie, een zenuwaandoening van het linkerbeen en aandoeningen aan de linkerenkel, linkerheup en onderrug. Voor deze aandoeningen is dienstverband aanvaard. De mate van invaliditeit is laatstelijk vastgesteld op 100%. De bijzondere invaliditeitsverhoging is vastgesteld op 40%.

Vervolgens is tot tweemaal toe een WAO-uitkering toegekend die achteraf is verrekend met het invaliditeitspensioen van appellant.

De WAO-uitkering voor de toepassing van het beleid van de minister moet worden gerelateerd aan de burgerfunctie van appellant. De minister had, rekening houdend met dat beleid, daarom niet tot verrekening van de WAO-uitkering met het invaliditeitspensioen mogen overgaan. Daarmee ontbreekt een grondslag voor het terugvorderen van het volgens de minister teveel betaalde invaliditeitspensioen.

De uitspraak wordt vernietigd.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 09-03-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:958

Zaaknummer: 16/1426 MPW

Rechters: B.J. van de Griend

Advocaten: V. Dolderman en H.A.L. Knoben

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling (ook) in hoger beroep voor vijf overvallen op tankstations. Grotendeels toewijzing vordering benadeelde partijen, zijnde het tankstation en de overvallen medewerkers. Het hof verwerpt het beroep van verdachte op matiging van de gevorderde immateriële schadevergoeding, daarbij in aanmerking nemend de ernst van het bewezenverklaarde feit, het daardoor veroorzaakte leed bij de betrokkenen en de mate van schuld. Bovendien komt het hof de hoogte van de gevorderde immateriële schade niet onredelijk voor. Daarnaast acht het hof van belang dat verdachte, gelet op zijn betrekkelijk jonge leeftijd, nog voldoende mogelijkheden heeft zijn inkomenspositie te verbeteren. Mede daarom staat het feit dat verdachte onvoldoende draagkracht heeft, niet in de weg aan toewijzing van de schadevergoedingsmaatregel. Toegewezen bedragen aan overvallen medewerkers liggen tussen € 1.060 en € 1.583,20. Toewijzing schadevergoeding aan het tankstation voor € 108,40 voor gestolen rookwaar. Niet-ontvankelijkverklaring van het tankstation ten aanzien van overige posten (dubbele personeelsbezetting na de overval: € 225 / begeleiding overvallen medewerker: € 300), omdat deze niet in het vereiste rechtstreekse verband tot het bewezenverklaarde staan. 'Immers de benadeelde partij lijdt deze schade als werkgever en de werkgever is – anders dan de overvallen medewerker en anders dan de benadeelde partij als eigenaar van de gestolen rookwaren – niet rechtstreeks door het bewezenverklaarde feit getroffen.'

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 06-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:892

Zaaknummer: 20-001424-16

Rechters: J.C.A.M. Claassens, H.A.W. Vermeulen en O.A.J.M. Lavrijssen

RECHTSPRAAK

Verkeersongeval met letsel, toedracht onduidelijk. De zaak zal naar de rol worden verwezen voor een akte aan de zijde van beide partijen, waarbij zij zich kunnen uitlaten over de vraag of, en op welke wijze, zij bewijs willen leveren. Omdat de eventueel voor te brengen getuigen over verschillende bewijsthema's mogelijk iets kunnen verklaren, zal het gerecht uit praktische overwegingen getuigen in beide opdrachten gelijktijdig horen.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 01-03-2017

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2017:194

Zaaknummer: A.R. 324 van 2016

Rechters: J. Sap

Advocaten: M.O. Lopez, D.C.A. Crouch en J.S. Croes